

Висновки. Екстрамедулярний стабільний остеосинтез пластинами з обмеженим контактом у порівнянні з стрижнями, що блокуються, є ефективною складовою комплексного лікування переломів плечової кістки у хворих із супутньою патологією.

Використання остеотропної терапії сприяє підвищенню ефективності лікування завдяки зменшенню больового синдрому та збільшенню фізичної активності пацієнтів.

Кононов Б.С., Білаш С.М., Кобеньак М.М.

Полтавський державний медичний університет м. Полтава

ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ

В умовах сьогодення у навколишньому середовищі склалася ситуація, що зумовлює визначення шляхів та розробку і запровадження заходів, спрямованих на подолання екологічної кризи. Оскільки головним чинником, що призводить до катастрофічних змін у довкіллі, є людина, то виникає потреба у дослідженнях, спрямованих на формування у неї належних екологічних ставлень та відповідної перебудови у системі «людина – довкілля». У зв'язку із цим важливого значення набувають інноваційні педагогічні і психологічні підходи до екологічної освіти і екологічного виховання студентської молоді, які повинні бути спрямовані на формування у них домінуючих екологічних цінностей, вироблення вміння бачити, відчувати та усвідомлювати повноту явищ природи, виявляти активність та власну причетність до проблем довкілля. Це зумовлює потребу вивчення питань розвитку екологічної свідомості та формування екологічної культури студентської молоді.

Мета дослідження – теоретично вивчити особливості формування екологічної культури у студентської молоді медичних спеціальностей.

Говорячи про свідомість, О. Леонт'єв (1975) зазначав, що, перш за все, вона визначається реальним життям людини і має бути зрозумілою не тільки як знання, а й як ставлення, як спрямованість. У зв'язку із цим навчання і виховання слід розглядати як процеси, що не тільки дають знання, а й формують спрямованість особистості, її ставлення до дійсності. У свою чергу, ставлення до чогось виражається в тому, який смисл має для конкретної особистості певний об'єкт ставлення. Таким чином, екологічна

свідомість, як і свідомість взагалі, має характеризуватися певним ставленням до світу та до себе у цьому світі.

Цей підхід дає розуміння для встановлення шляхів подолання розриву між тим, що людина знає про проблеми довкілля, і тим, що вона робить для розв'язання цих проблем[2].

Екологічна свідомість, як і екологічна діяльність, мають, у свою чергу як низький, так і високий рівень розвитку. Екологічна свідомість на низькому рівні свого розвитку є спрямованою на відображення лише власних потреб людини, без врахування як інтересів інших людей, так і самої природи. На високому рівні розвитку екологічна свідомість спрямована на встановлення гармонійних стосунків між людиною і довкіллям. Екологічна діяльність на низькому рівні розвитку характеризується експлуатацією, виснаженням та руйнуванням довкілля, а на високому – охороною, розвитком та створенням його окремих елементів.

Для формування високорозвиненого рівня екологічної культури – культури творчого типу – потрібні певні умови. До них, насамперед, належить створення навчального екологічного простору, який може бути реалізований у системі екологічної освіти. Реалізацію процесу екологічної освіти потрібно розпочинати із запровадження формування екологічної культури серед студентів медичних спеціальностей, які будуть мати можливість транслювати цю культуру і запроваджувати отримані ними компетенції у процес життя суспільства.

На наш погляд, ефективною є розроблена Львовичкіною А. М. [1] *«Психолого-педагогічна модель формування екологічної культури студентської молоді»*, яку ми обрали для роботи зі студентами-медиками. Дана модель передбачає два важливі кроки:

1. Участь студентів у тренінгу формування готовності до волонтерської екологічної діяльності, що розкриває особистісне ставлення молоді до життєвого середовища та свідчить про їхню готовність відповідати за наслідки власної екологічної діяльності.

2. Втілення проєктів і творчих задумів з еко-проблематики та організацію й здійснення волонтерської діяльності, що визначає еколого-орієнтовану свідомість і діяльність. Впровадження такої моделі буде сприяти формуванню екологічної культури та екологічної компетентності.

Програма тренінгу формування соціально-психологічної готовності до волонтерської екологічної діяльності студентів-медиків передбачає два етапи. На першому етапі тренінгу – формування готовності до волонтерської екологічної діяльності, проводяться бесіди, міні-лекції та вправи. На другому етапі тренінгу, етапі проєктування та реалізації волонтерської діяльності

відбувається входження у волонтерську екологічну діяльність, якщо особа прийняла позитивне рішення. Важливим моментом другого етапу тренінгу є також спонукання студентів як до подальшої підтримки та охорони середовища, де відбувалася їхня екологічна діяльність, так і до створення нових проєктів, спрямованих на охорону і розвиток довкілля.

Отже, показниками розвитку та спрямованості *екологічної свідомості* є: ставлення до середовища (який смисл воно має для людини), її поведінка у довкіллі, мотиви екологічної діяльності та, врешті решт, *екологічна культура*. *Екологічна освіта* розглядається як комплексна система формування еколого-орієнтованої свідомості, що має формуватися шляхом долучення суб'єкта навчання до різних видів екологічної діяльності: починаючи від діяльності, спрямованої на засвоєння екологічних знань до відповідної активності у власному життєвому середовищі.

Література

1. Львовичкіна А. М. Психологічні засади формування еколого-орієнтованої свідомості: монографія. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011. 422 с.
2. Падалка Р.Г. Психологічні особливості розвитку екологічної свідомості молодшого школяра : автореф. дис....канд. психол. наук. Київ, 2018. 20 с.

**Лисаченко О.Д., Єрошенко Г.А., Кінаш О.В., Шевченко К.В.,
Білаш В.П., Свінцицька Н.Л.**

Полтавський державний медичний університет м. Полтава

ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ЗДОБУВАЧА-МЕДИКА

Однією з актуальних проблем сьогодення є взаємодія людини з природою, вирішенням якої має стати свідоме й бережливе ставлення до оточуючого середовища. Екологічне виховання, починаючи з раннього дитинства, сприяє формуванню особистості з високим рівнем екологічної культури, яка володіє новим екологічним світоглядом, дозволяє співпрацювати з природою та взаємодіяти з нею на основі розуміння її законів.

Екологічне виховання забезпечує підготовку до виробничої, громадської й культурної діяльності, є одним з провідних напрямків виховання студентської молоді та передбачає: отримання знань і практичних навичок раціонального природокористування; розвиток основ глобального